

Z OBSAHU	Cor ad cor loquitur. Benedikt XVI. ve Velké Británii	04
	Za Církev více „benediktovskou“. Rozhovor s D. Thompsonem	07
	Choré hvězdy křesťansko-demokratické (4)	08
	A. Guttmacher, C. Gamble a D. Humphry: Ve službě inkulturace zla	10

TRADICE OTCŮ

Z „Commonitoria“ od svatého kněze Vincence Lerinského († před rokem 450)

Lze v Kristově Církvi očekávat náboženský rozvoj? Samozřejmě lze, a to velmi značný.

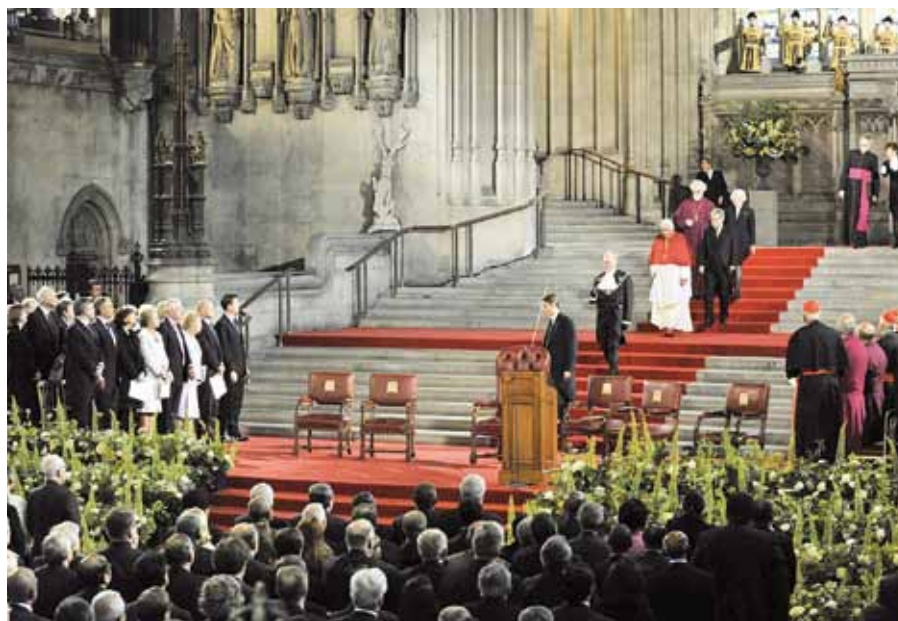
Vždyť kdo by byl vůči lidem tak nepřející a natolik se protivil Bohu, aby se tomu snažil zabránit? Je však třeba, aby při tom šlo skutečně o rozvoj víry, nikoli o její záměnu. Rozvoji čehokoli je vlastně to, že to při růstu zůstává samo sebou, zatímco při změně se jedno proměňuje v druhé.

Je tedy žádoucí, aby rostl a bohatě a mocně se rozvíjel rozum, vědění a moudrost po stupních let a věků jak u jednotlivců, tak u celého společenství, jak u každého člověka, tak u celé Církve, ovšem svým vlastním směrem, to znamená v rámci téhož učení, v témže smyslu a v témže obsahu.

Náboženský rozvoj duše by se měl podobat rozvoji těla: tělesné údy sice postupem let znásobují své rozměry a rozvíjejí se, přesto však stále zůstávají týmiž údy jako předtím. [...] Také pro učení křesťanského náboženství by měly platit tytéž zákony rozvoje: průběhem let se má upevňovat, průběhem času rozšiřovat a průběhem věků vyrostat k výšinám.

Naši předkové odedávna zasévali do tohoto pole Církve pšenici setby víry: bylo by tedy velice zlé a nepatřičné, abychom my, jejich potomci, sklízeli místo zrna skutečné pravdy plevel podvrženého bludu.

Spíše je správné a příhodné, aby bez vzájemných rozporů mezi prvotním a konečným pšeničnou setba pěstěním rostla a my také sklízeli úrodu zrna křesťanského učení; když z oněch prvopočátků semene s přibývajícím časem něco klíčí, ať se to i nyní šlechtí a vzdělává.

Benedikt XVI. ve Westminster Hall. Foto: Flickr, UK Parliament

Jaké je místo náboženství ve společnosti?

Benedikt XVI. promluvil k členům Dolní sněmovny

V pátek 17. září vstoupil Benedikt XVI. do Westminster Hall, kde byl uvítán předsedou Dolní sněmovny, a oslovil přítomné poslance. Je to tentýž sál, v němž byl 1. července 1535 odsouzen k smrti za velezradu svatý Tomáš More, protože odmítl uznat nejvyšší autoritu časného vládce, krále, nad Církví a nad papežem. Trvalo 500 let, než se situace změnila natolik, že papež mohl vstoupit do Dolní sněmovny a promluvit k zákonodárcům.

Benedikt XVI. připomněl shromážděným poslancům, o co v procesu s Tomášem Morem šlo. „Dilema, jemuž čelil Morus v oněch těžkých dobách,“ řekl papež, „je věčnou otázkou po vztahu mezi tím, co dlužíme císaři, a tím, čím jsme povinni Bohu.“

Za následujících 500 let se v Anglii změnilo mnohé, ale tato otázka zůstává: Má občanská a politická společnost nějaký etický základ, který nemohou ti, kdo jsou u moci – i když je to moc demokraticky získaná –, prostě změnit?

Papež to ozřejmil na „jednom z nejvýznamnějších počinů britského parlamentu – totiž na zákazu obchodu s otroky. Ten si nevynutilo veřejné mínění, ale právě odvolání na pevné etické principy, zakořeněné v přirozeném zákoně, jež prosadili tak přesvědčení křesťané, jako byl William Wilberforce.“

„Kde lze najít etický základ pro naše politická rozhodnutí?“ otázal se papež. Odpověděl si, že „objektivní normy, vedoucí ke správnému jednání, jsou při-

Dokončení na str. 2 dole

Heart speaks unto heart • Cor ad cor loquitur • Od srdce k srdci – Téma návštěvy převzaté z motto kardinála Johna Henryho Newmana
Foto: Zimbio, Christopher Furlong/Getty Images Europe

Benedikt XVI.: Návštěva ve Velké Británii mne utvrdila v tom, že Evropa má křesťanskou duši

Ve středu 22. září se na svatopetrském náměstí sešlo přibližně 10 tisíc lidí, aby vyslechli pravidelnou katechezi Benedikta XVI. Papež v ní bilancoval svoji návštěvu Velké Británie. V promluvě mimo jiné uvedl:

„Drazí bratři a sestry, touto svou návštěvou ve Spojeném království jsem jako vždy chtěl povzbudit především katolické společenství, povzbudit jej k neúnavné práci na obraně neměnných morálních pravd, které byly převzaty, osvědčeny a potvrzeny evangeliem a tvoří základ opravdu lidské, spravedlivé a svobodné společnosti. Měl jsem také v úmyslu mluvit k srdci všech obyvatel Spojeného království, nikoho nevyjímaje, o opravdové realitě člověka, jeho nejhlubších potřebách a jeho posledním údělu. Když jsem se obracel k občanům této země, křižovatky kultur a světové ekonomiky, měl jsem na mysli celý Západ, vedl jsem dialog za pomoci argumentů této civilizace a předával nadčasovou novost evangelia, kterou je prostoupen. Tato apoštolská cesta mne utvrdila v mém hlubokém přesvědčení, že dávné národy Evropy mají křesťanskou duši, která tvoří jediný celek spolu s ‚nadáním‘ a dějinami jednotlivých národů, a Církev nepřestává pracovat na tom, aby tato duchovní a kulturní tradice byla neustále živá.“

Blahoslavený John Henry Newman, jehož postava a spisy si stále uchovávají podivuhodnou aktuálnost, si zasluhuje, aby byl uznán ode všech. Kéž je oporou úmyslům a úsilí křesťanů při ‚šíření Kristovy vůně všude, aby celý jejich život byl pouze odrazem Jeho života‘, jak moudře napsal ve své knize *Vyzařovat Krista*.“

RaVat

Premiér Cameron: Víra je a bude součástí naší země

V projevu při závěrečné ceremonii na letišti označil premiér David Cameron papežovu návštěvu ve Velké Británii za výzvu následovat svědomí a nehledat požadavky, ale zodpovědnost. Řekl mimo jiné: „Mluvil jste k šesti milionům katolíků, ale slyšel vás národ, který má více než 60 milionů obyvatel. A také mnoho dalších po celém světě. Jim jste nabídl poselství adresované nejen katolické církvi, ale nám všem, lidem každého i žádného vyznání.“

„Lidé víry, včetně našich třiceti tisíc charit motivovaných vírou, jsou stavitelé naší kultury. Pro mnohé je víra podnětem k činu. Formuje jejich názory a jednání. Je to jejich víra, která je inspiruje k tomu, aby pomáhali druhým, a to bychom měli ocenit. Víra je součástí naší země. Vždycky byla a vždycky bude. Jak jste řekl, Vaše Svatosť, víra není problém, který mají vyřešit zákonodárci, ale spíš živoucí součástí národního rozhovoru. A my jsme na to hrdí,“ řekl dále premiér. Vyjádřil také přesvědčení, že všichni mohou souhlasit s poselstvím o práci na společném dobru a povinnostech k jedincům, rodinám a společnosti.

„Vaše Svatosť, vaše přítomnost zde byla pro naši zem velkou poctou... Doufám, že si odvážíte silné a pozitivní vzpomínky,“ řekl premiér na závěr.

RaVat

Dokončení ze str. 1

stupné rozumu. Navzdory požadavkům relativismu,“ pokračoval, „lidský rozum může rozpoznat, co je pravda a co ne. Odkazuje se totiž na přirozený zákon.“

Jestliže objektivní normy můžeme poznat rozumem, jakou úlohu má náboženství a konkrétně křesťanská víra? Rozhodně nenahrazuje mravní normy, ani nevytváří strukturu politického a ekonomického života národa. Spíše pomáhá „očistovat a osvěcovat ono uplatňování rozumu při nacházení objektivních mravních principů“, řekl Benedikt XVI. Náboženství je zde světlem a plní jakousi „korektivní“ úlohu.

Právě proto zdůraznil papež závažnost dialogu mezi rozumem a vírou. Řekl, že „musí vyjádřit své znepokojení nad postupující marginalizací náboženství, zvláště křesťanství, kterou pozorujeme u mnoha národů včetně Spojeného království“. Přitom politické společenství, má-li dosáhnout svých cílů, potřebuje vliv křesťanství.

Podle agentury Zenit připravila -mf-.

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Poděkování kněžím od zástupců rodičů

Rodiče sdružení ve Výboru na obranu rodičovských práv zaslali poděkování katolickým kněžím za jejich podporu v boji proti zavádění nevhodné sexuální výchovy do škol. V poděkování se uvádí:

Jsmo rádi a velice si vážíme Vaši duchovní, společenské a velmi otevřené podpory! Vědomí, že na naší straně stojí duchovní osoby, je pro nás důležité a povzbuzující. Jsme si vědomi naší zodpovědnosti za děti a víme, že máme právo, ale i povinnost vychovávat je podle našeho nejlepšího svědomí a uvádět je do morálních hodnot, které státem zaváděná sexuální výchova téměř opomíjí, a v některých případech přímo devastuje. Naše úsilí je „běh na dlouhou trať“, neboť jsme až příliš dlouho mlčeli a nechali takzvané odborníky působit na naše děti. Prosíme, pomáhejte nám i našim dětem dál svými modlitbami.

VORP

Nová strategie EU pro rovnost žen a mužů

V úterý 21. září představila komisařka pro spravedlnost, základní práva a občanství Viviane Reding novou strategii EU pro rovnost mužů a žen, navrženou na pětileté období 2010–2015. Hlavním cílem je „lépe využít potenciálu žen a přispět tak k dosahování celkových ekonomických a sociálních cílů EU“.

Strategie je ale předmětem kritiky, mj. proto, že vnucuje ženám roli pracujících na úkor péče o rodinu. Řešení jak docenit ženu nemá podle kritiků strategie spočívat v nabídce kariéry mimo domov, ale v posílení její úlohy v rodině, jež by měla být uznána jako plnoprávná profese.

Přestože všichni pediatři poukazují na skutečnost, že dítě do tří let potřebuje ke svému zdravému psychickému vývoji především matku, prosazuje EU kariérní rovnost a stanovuje absurdní cíl: požaduje, aby do konce pětiletky „minimálně 90 % dětí od tří let chodilo na plný úvazek do školky a 33 % do jeslí“.

RC, AT

Kard. Turkson v OSN: Odstraňovat chudobu, nikoli chudé

Předseda Papežské rady *Iustitia et Pax*, ghanský kard. Turkson, v projevu na summitu OSN o rozvojových cílech milénia kritizoval zneužívání rozvojových aktivit k zabíjení chudých. „Všechny pokusy využít rozvojové cíle milénia na šíření a vnucování egoistického životního stylu nebo ještě hůře jako nástrojů ke zmenšování počtu chudých lidí v rámci demografické politiky, jsou výrazem zlé vůle a krátkozrakosti,“ prohlásil. Vyjádřil znepokojení Apoštolského stolce nad výrazy „sexuální zdraví a reprodukční zdraví“ či „plánování rodin“, které se často objevují v závěrečném dokumentu OSN. Jsou to kontroverzní termíny, které v sobě mnohdy zahrnují provádění interrupcí jako podmínku rozvojové pomoci. Vybídl mezinárodní společenství, aby „nemělo strach před chudými. Rozvojové cíle milénia mají směřovat k odstraňování chudoby, nikoli k zabíjení nemajetných!“

Ra Vat

PODPOŘTE PETICI PROTI SEXUÁLNÍ VÝCHOVĚ

Podpořte petiční akci proti rozšíření státní sexuální výchovy na školách! Archy k podepsání si můžete stáhnout na webové adrese <http://nesexuveskole.cz> nebo si o ně napsat na adresu pořadatele petiční akce – Výboru na obranu rodičovských práv: kancelar@vorp.cz. Petiční protest je spuštěn na období od 8. září 2010 do 18. ledna 2011. Pokud nechcete, aby stát ničil dětství našim dětem, podepište a šiřte petici!

Res Claritatis

SLOVO KNĚZE

Když Václavův otec Vratislav zemřel, dosadili Čechové na stolec předků Václava. Ten byl milostí Boží dokonalý ve víře. Všem chudým prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, poctěné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedal ukřivdit, všechny lidi, chudé i bohaté, miloval, příslušoval služebníkům Božím, mnohé kostely zdobil zlatem...

Slova první staroslověnské legendy o svatém Václavovi nám přibližují hlavního patrona českého národa v blízkosti jeho svátku. Autor vyzdvihuje především jeho „z milosti Boží dokonalost ve víře“. A skutečně, právě katolická víra je páteří Václavova života. Ve víře svatý Václav rozvíjí osobní, hluboký vztah k Bohu, jenž se završuje v neziskové lásce. Víra je základem Václavovy služby národu, zvláště lidem nejpotřebnějším, a také Církvi a Bohu, jak je dále v legendě popsáno.

V čase, kdy je naše vlast ohrožena zevnitř, vzdálením se od svých křesťanských kořenů a z toho plynoucím morálním propadem, nám může být příkladem svatého Knížete vítaným světlem. Proč jde o víru především? Celý svět vyšel z Boží ruky. Tvůrce též udržuje vše, co je, v bytí. I náš vlastní život je darem od Boha a je na Bohu existenčně závislý. Jsme zde na zemi tak dlouho, jak Bůh chce, či dopustí. Proto je náš svobodný úkon důvěry vůči Pánu nejpřiměřenějším postojem vzhledem k faktu stvoření. Bůh je Příčinou, Smyslem i Cílem všeho, a my nemáme lepší volbu než to ve víře uznat a přijmout za své. Když tak učiníme, získává náš život nový rozměr – rozměr osobního přátelství s dokonalým Bohem. To není žádná fikce, ani abstrakce, neboť Bůh pro nás není neuchopitelný, kdesi za vesmírem, ale v Ježíši Kristu vzkříšeném je nám nesmírně blízko – stal se jedním z nás.

Svatý Václav z milosti Boží uvěřil Pánu. Jeho důvěryplný vztah se vzkříšeným Kristem je pro naši zemi i její další vývoj skutečným požehnáním. I dnes máme ve svatém Václavovi mocného přímluvce. Vyprošuje milost katolické víry všem Čechům, kteří ji ztratili nebo jí nemají dostatek. Svatý Václave, nedej zahynouti nám, ni budoucím.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

COR AD COR LOQUITUR

Apoštolská cesta Benedikta XVI. do Spojeného království Velké Británie a Severního Irska

Cor ad cor loquitur – Od srdce k srdci. Promluvit od srdce ke všem lidem, aby otevřeli svá srdce Lásce a svoji mysl Pravdě. Svědectví Benedikta XVI. okouzilo Británii, jeho promluvy se dotkly srdcí a myslí mnoha lidí. Připomeňme si alespoň některé z nich.

Církev nepracuje pro sebe, ale je ve službě druhým

V rozhovoru s novináři na palubě letadla cestou do Velké Británie papež odpověděl také na otázku, co by měla Církev udělat proto, aby se stala věrohodnější a přitažlivější:

„Řekl bych, že Církev, která by se snažila být hlavně přitažlivou, by už byla na špatné cestě, protože Církev nepracuje pro sebe, neusiluje o zvýšení počtu svých členů a tím své moci. Církev je ve službách druhým: neslouží sama sobě, aby se stala mocnou institucí, nýbrž slouží tomu, aby byla dostupná zvěst Ježíše Krista, velké pravdy a velké síly lásky, smírcí lásky, která se projevila v této postavě a která stále vychází z přítomnosti Ježíše Krista. V tomto smyslu Církev vůbec neusiluje o svou atraktivnost, ale má být jednoduše hlasem druhého, má dávat zahlédnout velkou postavu Krista a velké pravdy, které vnesl do lidstva.“

Pouze Bůh může uspokojit nejhlubší potřebu našeho srdce

Druhý den své cesty zahájil papež návštěvou katolické univerzity. Žáky a studenty britských škol vyzval ke svatosti:

„Když vás vyzývám, abyste se stali svatými, žádám od vás, abyste se nespokojovali s druhotnými volbami. Žádám od vás, abyste nesledovali omezený cíl a odhlíželi přitom od všech ostatních. Mít peníze dává možnost být štědrými a konat ve světě dobro, ale samo o sobě nečiní člověka šťastným. Být bohatě obdařeni určitými schopnostmi nebo profesí je dobrá věc, ale nikdy nás to neuspokojí, dokud se nezaměříme na něco ještě většího. Může nás to proslavit, ale neučiní nás to šťastnými. Po štěstí všichni toužíme, ale jednou z největších tragédií tohoto světa je, že ho mnozí nikdy nenajdou, protože ho hle-

dají na špatných místech. Řešení je velmi prosté: pravé štěstí je třeba hledat v Bohu. Potřebujeme odvalu, abychom vkládali své nejhlubší naděje pouze v Boha: nikoli do peněz, kariéry, světského úspěchu nebo našich vztahů s druhými, nýbrž jediné v Boha. Pouze on může uspokojit nejhlubší potřebu našeho srdce.

Ve vašich katolických školách je neustále větší obzor, který převyšuje jednotlivé předměty vašeho studia a různých schopností, které si osvojujete. Všechna práce, kterou děláte, je zasazena do kontextu rozvoje přátelství s Bohem, a z tohoto přátelství veškerá práce vyplývá. [...] Dobrá škola nabízí úplnou formaci celé osoby. A dobrá katolická škola by kromě toho měla navíc pomáhat svým studentům stát se svatými.“

Jsmo povoláni ke svatosti, žité jako intenzivní touha lidského srdce vstoupit do vnitřního sdílení se Srdcem Božím.

Jednota Církve musí stát na jednotě apoštolské víry

Program pokračoval setkáním s představiteli různých náboženských komunit Velké Británie. Papež zde mimo jiné řekl:

„Naše úsilí o jednotu křesťanů nemá jiný základ než naši víru v Krista, v toho Krista, který vstal z mrtvých, sedí po pravici Otce, přijde ve slávě soudit živé i mrtvé. Realita osoby Krista, jeho spásnosné dílo a zejména dějinný fakt jeho vzkříšení je obsahem apoštolského kerygmatu a těch formulací víry, které počinaje Novým zákonem zaručují integritu jeho předávání. Zkrátka, jednota

Církve nikdy nemůže být nic jiného než jednota v apoštolské víře, ve víře udělené obřadem křtu každému novému členu Kristova těla. Tato víra nás sjednocuje v Pánu, který nám dává účast na svém Svatém Duchu, a proto se i nyní účastní života Nejsvětější Trojice, která je vzorem koinonie Církve zde na zemi.“

Víra osvětluje rozum v úsilí o objevování principů

Následovalo setkání s představiteli veřejného života ve Westminster Hall. Papežova promluva, kterou zde pronesl, se setkala s velkým ohlasem a vyvolala mohutné ovace. Téma promluvy je shrnuto v úvodníku, zde tedy nabízíme jen krátkou citaci:

„Bez korektur poskytovaných náboženstvím může totiž také rozum padnout za oběť deformacím, jak se stává, když jej manipuluje ideologie nebo je aplikován pouze částečně, což pak znemožňuje brát plně v úvahu důstojnost lidské osoby. Takové špatné zacházení s rozumem konec konců umožnilo, aby vznikl obchod s otroky a mnoha další sociální zla, v neposlední řadě pak totalitní ideologie 20. století. Proto bych chtěl naznačit, že svět rozumu a svět víry – svět sekulární racionality a svět náboženské víry – se navzájem potřebují a neměly by se obávat vstoupit do hlubokého a vytrvalého dialogu pro dobro naší civilizace.“

Ukřižovaný Pán je pramenem našeho života a spásy

Třetí den své návštěvy slavil papež mši svatou ve Westminsterské katedrále, která je zasvěcena Nejsvětější Krvi Kristově. Kázal o spásné oběti Ježíše Krista, v níž se stýkají všechny naše oběti, naděje a touhy:

„V té nevymluvnější formě nám toto pojetí mystéria drahocenné Kristovy krve ukazují mučedníci všech dob, kte-

ří vypili kalich, z něhož pil sám Kristus, a jejichž krev, prolitá ve spojení s jeho obětí, dává Církvi nový život. Odráží se také na našich bratřích a sestrách ve světě, kteří i dnes zakoušejí diskriminaci a pronásledování pro svou křesťanskou víru. Toto pojetí je však často skrytě přítomno v utrpeních všech jednotlivých křesťanů, kteří denně spojují svoje oběti s Pánovými obětmi za posvěcení Církve a za vykoupění světa. Myslím zejména na ty, kteří jsou s touto eucharistickou slavností sjednoceni duchovně, zvláště na lidi nemocné, staré, s postižením a ty, kteří trpí na těle či na duchu.

Myslím zde také na nesmírné utrpení způsobené zneužíváním dětí, zejména v Církvi jejími služebníky. Vyjadřuji svůj hluboký soucit s nevinnými oběti těchto neslýchaných zločinů spolu s nadějí, že moc Kristovy milosti, jeho smírná oběť přinese hluboké uzdravení a pokoj do jejich životů. Přiznávám také zahánění a ponížení, které nás všechny proniklo v důsledku těchto hříchů, a vybízím vás, abyste vše svěřili Pánu v důvěře, že toto pohoršení přispěje k uzdravení zraněných, k očistění Církve a k obnově jejího staletého poslání formovat mládež a pečovat o ni. Vyjadřuji svou vděčnost za snahu vyvinuté k zodpovědnému vyrovnání se s tímto problémem, a všechny vás žádám, abyste měli starost o oběti a byli se svými kněžími solidární.“

Staří lidé jsou požehnáním pro společnost

Následovalo setkání s mládeží a poté návštěva seniorů z Domu sv. Petra. Papež v promluvě připomněl, že každý z nás je chtěný, každý z nás je milován a každý z nás je nezbytný:

„Život je jedinečný dar v jakémkoli stadiu od početí po přirozenou smrt a je pouze na Bohu, zda ho dá či vezme. Člověk se může v pozdním věku těšit dobrému zdraví, přesto by křesťané neměli mít strach z podílu na Kristově utrpení, s nímž se setkáváme v nemoci, pokud to Bůh chce. Můj předchůdce papež Jan Pavel II. v posledních letech svého života veřejně trpěl. Všem bylo jasné, že to prožíval ve spojení s utrpením našeho Spasitele. Jeho radost a trpělivost, s nimiž prožíval své poslední dny, byly významným

Beatifikační mše svatá v Cofton Park. Foto: Zimbio, Christopher Furlong/Getty Images Europe

a dojemným příkladem pro nás, kteří musíme nést tíhu přibývajících věků.

Proto jsem mezi vás přišel nejen jako otec, ale především jako bratr, který dobře zná radosti i výzvy, které věk přináší. Dlouhý život nám dává možnost vážit si krásy těch největších darů, které nám Bůh dal: daru života i daru křehkosti lidského ducha. Kdo již prožil řádku let, má výbornou příležitost prohloubit vlastní poznání tajemství Krista, který se snížil, aby sdílel naše lidství. Jak se prodlužuje běžná délka našeho života, často ubývají fyzické schopnosti. Přesto může toto období patřit k duchovně nejplodnějším letům našeho života.“

Víra a život se nevyhnutelně protínají

Třetí den vyvrcholil velkolepou modlitební vigilií v Hyde Parku za účasti sto tisíc lidí. V promluvě papež připomněl duchovní odkaz kard. Newmana:

„Jedna z nejoblíbenějších meditací kardinála obsahuje tato slova: „Bůh mne stvořil, abych mu nabídl určitou specifickou službu. Svěřil mi určitou práci, kterou nesvěřil jiným“ (*Meditations on Christian Doctrine*). Vidíme zde Newmanův správný křesťanský realismus, v němž se víra a život nevyhnutelně protínají. Víra je určena k tomu, aby přinášela plod proměny našeho světa mocí Ducha Svatého, který působí v životě a konání věřících. Kdo se dívá realisticky na náš součas-

ný svět, nemůže si myslet, že se křesťané mohou dále věnovat svým každodenním záležitostem, a přitom ignorovat hlubokou krizi víry, která dolehla na společnost, nebo prostě doufat, že poklad hodnot předávaný během křesťanských stáletí bude dále inspirovat a utvářet budoucnost naší společnosti.“

Věrnost v modlitbě nás přetváří v božský obraz

Poslední den návštěvy při mši svaté pod širým nebem v Cofton Park za účasti 60 tisíc lidí beatifikoval papež kardinála Newmana. V homilii připomněl:

„Motto kardinála Newmana *Cor ad cor loquitur* nám umožňuje proniknout do jeho chápání křesťanského života jakožto povolání ke svatosti, žité jako intenzivní touha lidského srdce vstoupit do vnitřního sdílení se Srdcem Božím. Připomíná nám, že věrnost modlitbě nás postupně proměňuje v božský obraz. V jednom ze svých vytríbených kázání napsal: „Zvyk modlit se je úkon, jímž se obracíme k Bohu a neviditelnému světu kdykoli, kdekoli a v jakékoli potřebě. Jak říkám, modlitba obsahuje to, co lze nazvat přirozeným účinkem zduchovenění a povýšení duše. Člověk už není to, co byl předtím; postupně si vnitřně osvojil nový systém idejí a pronikly ho svěží principy.“

Zpracováno podle www.radiovaticana.cz. Tam jsou také k dispozici texty všech papežových promluv.

CO S TÍM PAPEŽEM?

Poučí se Církev z úspěchu papežské cesty do Velké Británie?

Ovace po papežově promluvě ve Westminster Hall. Foto: Flickr, UK Parliament

Když se Jan Pavel II. vracel z vydařených apoštolských cest, nikdo se tomu příliš nedivil; měl přece charisma. Když polský papež zemřel a kardinálové zvolili Josepha Ratzingera, ukázalo se, že máme papeže bez charisma. Tak se to alespoň tenkrát všeobecně říkalo i tam, kde se novému Petrovu nástupci neupíraly jiné kvality.

Mezitím se Benedikt XVI. vrací z další vydařené cesty a těžko ten fenomén vysvětlit. Když čtu světské i církevní komentáře, dozvídám se nejčastěji, že papež si podmanil srdce Britů, protože byl milý a srdečný, nic nevykřikoval, mluvil mírně tlumeným hlasem, typickým pro lidi po osmdesátce. Jenže hlava anglikánské církve na ostrovech, Alžběta II., je také milá, srdečná a po osmdesátce, ale s podobným úspěchem se nesetkává. Pozor ale na takové zdánlivě pozitivní komentáře, protože místo toho, aby fenomén Benedikta vysvětlovaly, pouze ho trivializují.

Svět a Církev je Benedikt stále více zapotřebí. Viděli jsme to ve Westminster Hall. Obě sněmovny parlamentu, všichni premiéři počínaje Margaret Thatcherovou, představitelé vskutku nejrůznějších skupin světa kultury, vědy a politiky, všich-

ni zaposlouchání do slov papeže, který napřahuje ruku k sekulárním proudům společnosti, aby s nimi vedl skutečný dialog. To neznamená poklepat si po ramenou, jak tomu často bývalo, ale vzít se navzájem vážně. Evangelium i světská očekávání. Potřebujeme se navzájem – přesvědčoval papež. A Britové mu uvěřili. To zaujetí, které zlaicizovaná Velká Británie ukázala římskému biskupovi na místě, kde byl Tomáš More odsouzen k smrti za věrnost papeži, bylo asi nejvýmluvnějším okamžikem celé cesty. Tak to alespoň vnímal papež sám, jak přiznal minulou středu v promluvě při generální audienci, věnované, jak je zvykem, rekapitulaci právě skončené apoštolské cesty.

Podobné zaujetí jsme ale viděli v podstatě při všech setkáních této cesty. Sledoval jsem to s myšlenkami na loňskou papežovu návštěvu v České republice, na to, jak jsem v metru stál vedle nevěřících Pražanů, začtených do redakčních komentářů nebo přímo do úryvků promluv Benedikta XVI. v profánním tisku. Představuji si, že v londýnském metru to mohlo vypadat podobně. Nasvědčují tomu necírkevní komentáře. „Svatý otče, podařilo se vám zastavit naši zemi a přinutit nás k přemýšlení,“ říkal pape-

žovi před odjezdem premiér Cameron. „Papežovi se podařila zcela neobvyklá věc, vrátil víru do prvního plánu života této země,“ přiznal v jednom z rozhovorů primas anglikánské komunity Rowan Williams.

Problém papežských apoštolských cest spočívá ale v tom, že jejich úspěch končí s návratem papeže do Vatikánu. Mise Benedikta XVI. nenachází kontinuitu v místní církvi. Stačí připomenout sekulární Francii, kde se papež také setkal s úspěchem a svým jasným projevem prorazil hradby předsudků. Pak ale stačilo několik měsíců a táž Francie se stala arénou ostré protipapežské kampaně. Místní církvi se nedostávalo odvahy, aby se jednoznačně postavila za papeže a šla s ním bok po boku v dobrém i ve zlém.

Církev je tedy stále málo „benediktovská“. Nedokáže se poučit z papežova učení a z jeho úspěchů. Před několika měsíci u příležitosti pátého výročí pontifikátu jsem na to téma mluvil s jedním z profesorů Papežské gregoriánské univerzity. Ptal jsem se ho, zda už učení tohoto papeže proniklo do současné teologie. Odpověď jezuitského profesora byla stejně upřímná, jako zarážející: „Ne, protože teologům, kteří přispěli k úpadku mnoha místních církví, je zatěžko přiznat, že tvrdili nesmysly. A budou na tom jistě trvat až do konce života.“

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

Úspěch papežské cesty do Velké Británie znovu ukázal, že svět potřebuje pastýře ve stylu Benedikta XVI.

ZA CÍRKEV VÍCE „BENEDIKTOVSKOU“

Rozhovor s novinářem a spisovatelem Damianem Thompsonem

Jaký je význam papežovy návštěvy Velké Británie? A jaké ponaučení by si z ní Církev měla vzít? Zeptali jsme se Damiana Thompsona, ředitele katolického týdeníku pro Anglii a Wales *Catholic Herald* a publicisty *Daily Telegraph*.

Proč se skeptické předpovědi o papežově návštěvě nenaplnily?

Lidé byli zaskočeni ohromným šarmem a pronikavou inteligencí papeže. Ti, kdo si mysleli, že ho poslouchat nepotřebují, shledali nakonec jeho poselství tak podmanivým, že se zastavili, naslouchali mu a pečlivě přemýšleli o tom, co říká.

Charakterizoval jste tuto cestu jako „osobní triumf“ papeže. Co je podle vašeho názoru největším úspěchem návštěvy?

Největším úspěchem návštěvy je to, že Joseph Ratzinger už není nebo nemůže být snadno demonizován v sekulárních médiích. Velmi důkladně se omluvil za ostudné zneužívání dětí, několikrát a velmi explicitně. Myslím, že veřejnost nyní také nahlédla, že si nikdy nezadal s nacistickým režimem a že jakýkoli pokus nazývat ho naci-papežem je pustou lží. Není už tedy cizím člověkem. Lidé pochopili, proč právě Joseph Ratzinger byl zvolen papežem, rozumí kvalitám jeho myšlení a charismatu jeho vlídné osobnosti.

Jaké ponaučení by si místní katolická církev měla odnést z těch čtyř dní návštěvy?

Doufám, že místní katolická církev si z těch čtyř dní odnese mnohá ponaučení. Nejdůležitější se týká správného chápání liturgie. Ve Westminsterské katedrále papež sloužil takovou liturgii, o níž je přesvědčen, že je k uctívání Boha nejvhodnější. Zavedl praxi umístování křížů uprostřed oltáře, která však v Anglii stále není následována. Při všech mších recitoval kánon v latině. To jsou skutečnosti, které netěší magické kruhy liberálních biskupů kontrolujících byrokracii a liturgickou praxi Církvě v Ang-

Benedikt XVI. na setkání s biskupy Anglie.
Foto: Zimbio, WPA Pool/Getty Images Europe

Lidé byli zaskočeni ohromným šarmem a pronikavou inteligencí papeže.

lii i ve světě. Ať už je to bude provokovat nebo uvádět do rozpaků, doufám, že Církev po celé zemi bude od nynějška povzbuzena k tomu, aby svou liturgii slavila více „benediktovsky“.

Myslíte si, že návštěva se nějak odrazí také u anglikánů?

Očekávám, že návštěva bude mít na anglikány velmi významný dopad. Jak víte, pro anglikány, kteří si přejí stát se katolíky, zavedl papež zvláštní opatření, díky nimž mohou zachovat své specifické liturgické zvyklosti a přejít plně do katolické církve. Ustanovil ordinariát. A těm biskupům, kteří to nepřijímali s velkým nadšením, to papež důrazně připomínal, vysvětloval jim, že je to pro něj vel-

mi důležité. Ale i z daleko širší perspektivy: mnoho představitelů anglikánské církve nebo spíše mnoho členů anglikánské církve vnímalo autoritu, s níž papež mluví, a vidělo, jak hluboký dojem zanechává v těch, kdo mu naslouchají. Budou se tedy ptát, proč je takový kontrast mezi tím, co tu viděli, a neuvěřitelným zmatkem, který panuje kolem anglické církve a jejího vedení.

Je nějaká šance na nové kontakty se sekulárním myšlením v dnešní Velké Británii.

Myslím, že papež to ukázal už v minulosti, když ochotně diskutoval s takovým sekulárním intelektuálem, jako je Jürgen Habermas. Je zcela zřetelně nakloněn zdravé debatě mezi věřícími a nevěřícími. Potvrdil to ve svém projevu ve Westminster Hall, kde povzbuzoval křesťany, nekřesťany a nevěřící, aby společně diskutovali o významu transcendence, o věcech, které jsou odsouvány na okraj velmi hlasitou menšinou těch, kdo pohrdají jakýmkoli projevy náboženství a považují je za pověru ignorantů.

Papežova návštěva byla drtivou porážkou militantních sekularistů ve Velké Británii. Abych pravdu řekl, vypadali nakonec jako idioti. Shromáždilo se jich ne víc než pár tisíc, na některých místech jich proti papeži protestovalo jen několik desítek, v porovnání s desetitisíci lidí, kteří papeže vítali. Myslím si, že rozdíl mezi katolíky a malými skupinami protipapežsky zaměřených extrémistů na Británii hluboce zapůsobil.

*Rozhovor připravila
Johana Bronková.*

*Damian Thompson,
novinář, spisovatel
a blogger*

CHORÉ HVĚZDY KŘEŠŤANSKO-DEMOKRATICKÉ

Jsou pro nás ještě evropští křesťanští a konzervativní politici autoritami? (4. část)

Křesťanský politik by měl prosazovat vůli Boha a pro tento postoj získávat lidi. V Evropě posledních let však křesťanskodemokratický postoj zmuoval v prosazování toho, co se líbí lidu. Křesťanské principy byly obětovány ve prospěch udržení moci.

CDU na gay parade

„Co hodláte udělat proti tomu, že každé páté těhotenství končí potratem?“ zeptala se evangelická tisková agentura *Idea* německé kancléřky Angely Merkelové. „Angie“ odpověděla: „Myslím, že po dlouhém zápase v otázce § 218 jsme dospěli k řešení, které je únosné.“

Paragraf 218 je paragrafem německého trestního zákona. Právě změnou tohoto paragrafu byly v roce 1974 legalizovány potraty. Zákon prosadila vláda Helmuta Schmidta složená ze socialistů a liberálů. Uplynulo třicet pět let a v Německu se na základě „dvěstěosmnáctky“ provádí asi 115 tisíc potratů ročně. Co na to křesťanští demokraté? Slyšeli jste kancléřku. Je to únosné. V zemi, kde celá léta statisticky připadá na ženu už jen 1,3 narozeného dítěte.

Angela Merkelová tlačí stranu stále víc do politického středu a snaží se eliminovat vliv rostoucí liberální FDP. I za cenu, že si rozhněvá tradiční katolíky, kteří tvoří voličské jádro strany. Bylo to vidět před rokem, když kritizovala papeže Benedikta XVI. za zrušení exkomunikace členů bratrstva sv. Pia X. Předmětem kritiky byly dávné výroky jednoho z členů bratrstva, biskupa Williamsona, kterými zpochybňoval počet obětí holocaustu. Williamsonovy názory v této věci nejsou názory bratrstva, nemluvě o tom, že exkomunikace i její zrušení nijak nesouvisí s Williamsonovými výroky, o kterých papež ani nikdo ve Vatikánu s největší pravděpodobností nevěděl.

Angela Merkelová zaútočila na papeže ve stylu liberálních poznámek „Ratzi – nazi“ a zahrála osvědčenou protikatolickou hru, v níž se od katolíka donekonečna požaduje odsouzení holocaustu a vyjádření přátelství vůči Židům, třeba

i druhý den po tom, co se katolík k přátelství vůči Židům jasně přihlásil a holocaust odsoudil.

Bývalý premiér Saska-Anhaltska Werner Münch nato po 37letém členství v CDU vystoupil ze strany. „Pohár přetekl... po tom, co předsedkyně Merkelová veřejně ponižila a diskreditovala hlavu katolické církve, která k tomu nedala žádný popud.“ Münch kritizoval politickou beztvářost Merkelové a skutečnost, že se ze strany vytratil duch boje za ochranu života.

Na homofrontě kladla CDU zprvu odpor. Registrované partnerství schválila Schröderova socialisticko-zelená vláda v roce 2001, CDU hlasovala proti. Už se s nimi ale smířila. *Zeitgeist je Zeitgeist*. V novém Základním programu z roku 2009 CDU prohlásila, že partnerství nebude zpochybňovat.

Je to obchod s čarodějem:
vzdejme se našich duší,
na oplátku dostaneme moc.

Duccio di Buoninsegna: Jidášova zrada (1308–1311)
Foto: lib-art.com

Díky čemu se tak stalo? Díky tvrdé politické práci. Čí práci? No přece leseb a teplých v Unii. LSU, tedy „Lesben und Schwulen in der Union“, je organizace německých homosexuálních mužů a žen, která se hlásí k CDU a CDU k nim. Po sněmu CDU v roce 2007 prohlásil předseda LSU Reinhard Thole: „Deset let tvrdé politické práce přineslo konečné plody. CDU působivě představila, že každý může být šťastný vlastním způsobem. Jsme na správné cestě.“

Samozřejmě, požadavky LSU jdou dále. LSU žádá úplné zrovnoprávnění párů stejného pohlaví s manželstvím, včetně práva na adopci dětí. S tím CDU nesouhlasí. Ale vždyť před devíti lety hlasovala ještě i proti registrovanému partnerství. Hlavně, že je vše na správné cestě.

Angela Merkelová se zatím s homosexuály neukazuje. Pouze je nechává pozdravovat. Na internetu lze nalézt video, na němž generální sekretář CDU Ronald Pofalla řeční na shromáždění saské pobočky LSU a vyřizuje přítomným pozdravy od kancléřky. „CDU vás potřebuje,“ říká Pofalla přítomným a vyzývá je, aby jej informovali v případě, že by členové LSU naráželi na nějaké problémy při prezentování své práce v rámci CDU. On zjedná pořádek.

Červenec 2009. Ve Frankfurtu nad Mohanem se koná *Christopher Street Day*, v jehož rámci defiluje homosexuální scéna ve velkém průvodu městem, a to pěšky nebo na alegorických (pokud se to tak dá nazvat) vozech. Průvod je pochopitelně ve znamení nezaměnitelné homo-subkultury. Chlapi oblečení pouze ve slipech, transvestiti, občas obscénní gesta, techno hudba. LSU je přítomna, neboť se považuje za nedílnou součást gay komunity. A ve voze LSU se veze

poslankyně Bundestagu za CDU Kristina Köhlerová.

O pět měsíců později se Kristina Köhlerová stala ministryní rodiny a sociálních věcí ve druhé vládě Merkelové. Představitelé gay komunity si to pochvalují a připomínají, že Kristina byla pro registrované partnerství už v roce 2001, kdy celá CDU byla ještě proti.

„Dívky budou chlapani a chlapani budou dívkami. Je to neurotický, přetvořený, otřesený svět...“ zpíval Ray Davies ze skupiny *The Kinks* v jejich hitu *Lola* již v roce 1970. V tom světě je dnes přetvořená a otřesená i další křesťanská demokracie.

Vůle Boha versus vůle lidu

V křesťanské demokracii se odkazuje na křesťanství a demokracii. Křesťanství nedává vždy v konkrétní situaci přímý návod, jak má křesťanský politik jednat. Ale nezřídka se vyskytují situace, kdy ho dává jednoznačně.

Křesťanství v názvu křesťanské demokracie má znamenat, že křesťanský demokrat v takových situacích prosazuje vůli Boha a pro tento svůj postoj získává lidi. Demokracie v názvu znamená jednoduchou skutečnost, že věci budou takové, jak o nich rozhodnou lidé ve volbách. A většina ne vždy respektuje Boha. Věci je tedy třeba prosazovat, jak je chce Bůh. Budou takové, jak rozhodnou lidé.

Možná to tak kdysi v křesťanských demokraciích před desetiletími bylo. Křesťanskodemokratický postoj však nakonec zmuťoval do postoje: Věci je třeba nechat (nebo dokonce prosazovat) tak, jak je chtějí lidé. Křesťanští demokraté si na ospravedlnění vlastního vývoje vyvinuli zvláštní ospravedlňující jazyk. Je třeba respektovat i jiné názory... Je třeba být u toho, protože jsme-li u toho, můžeme udělat mnoho dobrého... Nesmíme zdvihat kárající prst..., nebudme kazatelí..., nevstupujme lidem do svědomí atd. Bohužel, nakonec se ukáže tristní rozpor s prohlášením Petra a apoštolů: *Více je třeba poslouchat Boha než lidi.*

Cesta k onomu zjevnému rozporu je dlouhá, plná subtilních posunů v postojích, sestávajících z více fází. Nemusí probíhat vždy v následujícím pořadí.

První fáze je fáze pasivity. Tam, kde jsou socialisté a liberálové s podporou

Duccio di Buoninsegna: Pokušení Krista na hoře (1308–1311). Foto: Wikipedia

Ale jen co se vzdáme svých duší, tedy sami sebe, přidělená moc už nebude patřit nám. Ve skutečnosti budeme otroky toho, komu jsme odevzdali své duše.

ducha doby aktivní a prosazují protikřesťanské ideje, se křesťanští demokraté tváří, že zápas vlastně ani neprobíhá. Mluví o jiném. Jen neztratit voliče, když se veřejné mínění posouvá.

Ve druhé fázi se křesťanští demokraté nechají ve vládě ponižovat vlastními koaličními partnery, kteří se proti nim v nejzávažnějších ideových sporech spojili s opozicí a proti vůli křesťanských demokratů prosadili protikřesťanský zákon. Křesťanští demokraté nepohrozí demisi a ukončením společné vlády.

Ve třetí fázi se křesťanští demokraté nechají dotlačit k aktivní spolupráci na prosazení velkého zla. Podepisují protikřesťanské zákony jako italská „de-

mokřesťané“, odnímají moc monarchům jako belgičtí a lucemburští křesťanští demokraté.

Ve čtvrté fázi už křesťanští demokraté do svého programu aktivně přebírají protikřesťanské myšlenky a prosazují je jako první, například rakouští křesťanští demokraté ve věci homo-manželství.

V páté fázi oslavují tento svůj posun jako překonání jakési vlastní úzkoprsosti a zahleděnosti do sebe ve prospěch otevřenosti a jakéhosi společného dobra, proti němuž je to původní „křesťanskodemokratické“ dobro jen jakýmsi partikulárním neúplným dobrem, nikoli dobrem pro všechny. Nejlépe je to vidět na výročí italského exprezidenta Cossigy. Obávám se, že Bůh nesouhlasí.

Zastánci tohoto vývoje křesťanské demokracie mají jeden silný argument. Z hlediska získávání a udržování moci tato politika funguje. Italská křesťanští demokraté si to sice už říct nemohou, ale jejich zánik je zatím spíše ojedinělým jevem. Křesťanskodemokratická moc se dokáže obnovovat a ústup od obhajoby křesťanských zásad se celkem vydaře-

ně maskuje jako modernizace. Problém v politice mají spíše vzbouřenci proti tomuto trendu. Vzpomínáte si? „Moc opotřebovává ty, kdo ji nemají...“

Jenže věci se jeví jinak z krátkodobého nebo střednědobého hlediska, a jinak z hlediska dlouhodobého. Italský příklad může signalizovat přechod od krátkodobé perspektivy k dlouhodobé. Z dlouhodobého hlediska se dočkáme odpovědi na otázku, kterou americký filozof Will Durant zformuloval dávno v minulém století: *Největší otázkou dnešní doby je to, zda lidé mohou žít bez Boha.*

Je-li odpovědí *Ne* (a křesťan ví, že z dlouhodobého hlediska je to ta správná odpověď), pak součástí odpovědi bude i velká krize. Pokud k ní dojde, historici krize zkonstatují, že evropské křesťanské

Největší otázkou dnešní doby je to, zda lidé mohou žít bez Boha.

demokracie na cestě Evropy k této krizi asistovaly. A tedy že selhaly.

Do srdcí stovek křesťanskodemokratických politiků nevidíme. Nevíme, kteří budou ospravedlněni, a kteří ne. Často se rozhodovali mezi udržetím moci a udržetím principů, a často se rozhodli pro udržetím moci. A jde i o to, zda to dělali kvůli moci samotné. A zda nejsou ilustrací slov C. S. Lewise:

„Je to obchod s čarodějem: vzdejme se našich duší, na oplátku dostaneme moc. Ale jen co se vzdáme svých duší, tedy sami sebe, přidělená moc už nebude

patřit nám. Ve skutečnosti budeme otroky toho, komu jsme odevzdali své duše.“

Život a smrt patrona křesťanských politiků Thomase Mora byly odevzdu na Petrova slova: *Více je třeba poslouchat Boha než lidi.* Sám Thomas More tuto svou odezvu vyjádřil geniální větou, kterou vyslovil krátce před popravou. Pod katovu sekeru ho poslal král, ale jeho lord kancléř Thomas More řekl tato slova: *Umírám jako dobrý králův služebník, na prvním místě jsem však služebníkem Božím.*

Thomas More uměl zemřít, moderní křesťanští demokraté většinou neumí ani podat demisi.

Vladimír Palko

www.impulzrevue.sk

ze slovenštiny přeložila -dk-

A. GUTTMACHER, C. GAMBLE A D. HUMPHRY: VE SLUŽBĚ INKULTURACE ZLA

Seriál Architekti kultury smrti (23)

Zatímco Guttmacher a Gamble převzali od Margaret Sangerové štafetu boje za tzv. kontrolu porodnosti, Humphry dovedl svou knihou zástupy lidí k sebevraždě.

Zmiňme se na úvod dnešního dílu alespoň krátce o dvou souputnících Margaret Sangerové.

Alan Guttmacher

Alan Guttmacher se narodil roku 1898 ve státě Baltimore (USA) v rodině reformního rabína. V šestnácti letech odpadl od víry v Boha a organizovaného náboženství. Stal se lékařem, obhájcem potratu a zejména jeho široké dostupnosti pro chudé vrstvy. O mravnosti antikoncepce a potratu nikdy nezapochyboval. Zabýval se výzkumem sexuality a podporoval maximální liberalizaci sexu. Byl řadu let prezidentem *Planned Parenthood* a viceprezidentem Americké eugenické společnosti, Asociace pro dobrovolnou sterilizaci, založil i vlastní institut, který dnes nese jeho jméno.

Alan Guttmacher zemřel roku 1974. Krátce před smrtí velmi výrazně ovlivnil veřejné mínění v průběhu známého procesu *Roe vs. Wade*. V něm padl rozsudek Nejvyššího soudu USA, podle něhož je odepření práva na potrat porušením 14. dodatku americké ústavy o právu na soukromí. Případ měl za následek rozsáhlou liberalizaci potratů v právu USA. Není bez zajímavosti, že Norma McConveyová (z důvodu utajení figurovala v případě pod pseudonymem Jane Roe), žena, jež se soudně domáhala v Texasu potratu, nakonec svou dceru porodila a nyní je výraznou odpůrkyní práva na interrupci.

Clarence Gamble

Clarence Gamble pocházel ze zámožné protestantské rodiny; byl vnukem zakladatele světového koncernu Procter and

Gamble. Narodil se roku 1894 v Ohiu (USA), ve vysokém věku obou rodičů. Je paradoxem, že právě on je autorem hesla „každé dítě – chtěné dítě“. Přestože k 21. narozeninám dostal akcie za 1 milion dolarů, což byla v roce 1915 nepředstavitelná suma, nechtěl být považován za rentiéra, a proto se rozhodl pro kariéru mimo obor rodinného podnikání a stal se po studiu na Princetону a Harvardu lékařem. Na rozdíl od Margaret Sangerové byl Gamblov osobní život mravný, měl ženu a pět dětí; přesto s ní sdílel nadšení pro eugeniku. Byl přesvědčen, že nejlepší lidé mají příliš málo dětí a naopak. Podporoval programy na zvýšení porodnosti v rodinách vysokoškolačků.

Podstatně černější stránkou jeho aktivit je obhajoba sterilizace. Roku 1950 publikoval spisek *Human Sterilization:*

Techniques of Permanent Conception Control (Sterilizace lidí: techniky trvalé kontroly početí). Držel stále tutéž myšlenkovou linii eugeniky, známou již od Darwina a Haeckela. Ani po zkušenosti lidstva s nacismem se otevřených eugenických úvah nezřekl – nástrojem neměla být jen sterilizace lidí, ale „i mnohem efektivnější cesta jejich eliminace“. Ta by se týkala asi jednoho procenta populace.

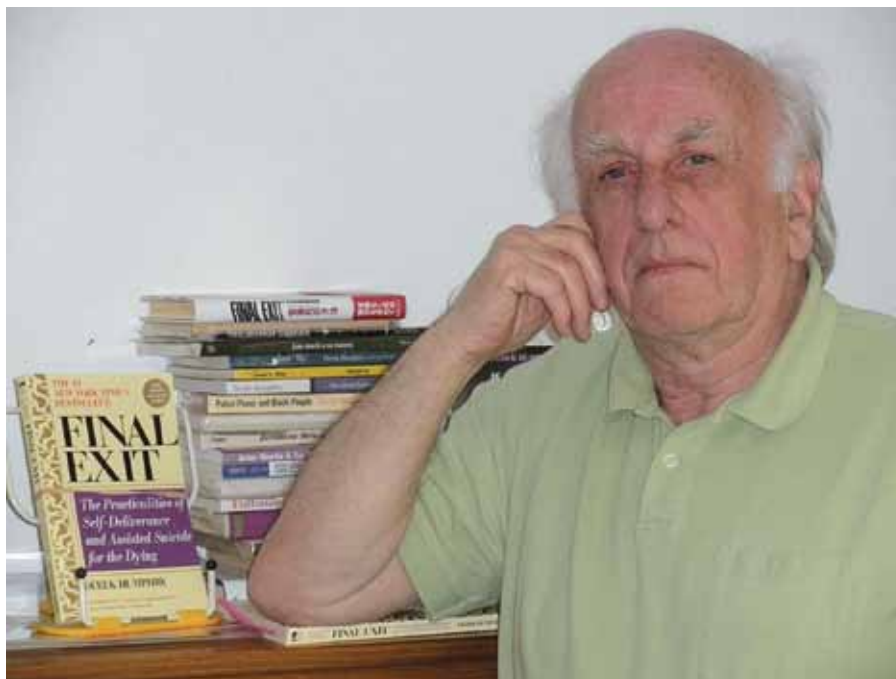
Clarence Gamble se projevil jako geniální organizátor. Založil vlastní organizaci, *Pathfinder Fund (Průkopnický fond)*. V několika státech USA, Japonsku, Indii, Itálii a dalších zemích financoval kampaně za kontrolu porodnosti a zakládal kliniky. Nacházel nadšené spolupracovníky, a to i mezi černochoy, aby zamezil obvinění z rasismu. Byl velkým propagátorem antikoncepční pilulky. Gamble nikdy neopustil koncept protestantské sexuální morálky, a proto antikoncepci zasazoval, na rozdíl od Margaret Sangerové, do manželského života. Nebyl tedy stoupencem sexuálního liberalismu, ale jak upozorňuje papež Pavel VI. v encyklice *Humanae vitae*, kontrolu porodnosti a anarchii v sexualitě nelze oddělovat.

Gamble věnoval zvláštní pozornost situaci v Itálii, protože velmi dobře chápal, jakým pokořením bude zavedení kontroly porodnosti právě v Itálii pro katolickou církev. Podporoval tažení manželů Luigiho a Marie DeMarchi za zrušení zákonů proti potratu v Itálii. To se DeMarchiovým podařilo roku 1971, pět let po smrti Clarence Gambla. *Pathfinder Fund* podobně jako *Planned Parenthood* či *Alan Guttmacher Institute* je dodnes významným nástrojem kultury smrti.

Derek Humphry

Doposud jsme ukázali, jak se různé filosofické směry i jejich praktické aplikace snaží dosáhnout rozvratu přirozených hodnot. Pod pláštíkem racionality popírají zásady rozumu, ve jménu osvobození pošlapávají svobodu, lacinými frázemi o lásce podporují sobectví. Není proto překvapením, že pro kulturu smrti nepředstavuje tabu ani smrt samotná, nagece osobní existence, smrt bez perspektivy věčnosti.

Když se paní Frances, matka dvou dospělých synů, aktivní a oblíbená dáma

Derek Humphry. Foto: Wikipedia

Pod pláštíkem racionality popírají zásady rozumu, ve jménu osvobození pošlapávají svobodu, lacinými frázemi o lásce podporují sobectví.

středního věku začala svěřovat svým přátelům, jak posilující a zušlechťující by bylo opustit život, mnozí se divili. Záhy začala používat eufemismy jako *konečný odchod* a *osvobození* a na následující narozeniny uspořádala *večírek na odchodnou*. Nikdo nepřišel. Ti, kdo ji nosili v srdci, se odmítli na takovém bizarním setkání podílet. V listopadu 1992 se Frances ubytovala v hotelu a spáchala sebevraždu. Když se přátelé snažili zjistit motivy jednání této ženy, objevili v její knihovně několik knih a brožur *Hemlock Society (Společnosti Bolehlav)*. Tuto organizaci, jejímž posláním bylo šířit myšlenku možnosti dobrovolného odchodu se života, a to pod heslem „dobrý život, dobrá smrt“, založil roku 1980 Derek Humphry, který napsal velmi úspěšnou knihu *Final Exit (Konečný odchod)*.

Humphry se narodil roku 1930 na jihozápadě Anglie, poblíž Bathu. Rodiče se brzy rozvedli a matka se odstěhovala

za milencem do Austrálie. Derek Humphry ji dvacet let neviděl. Rovněž otec odcestoval za prací, a proto ho vychovávala teta. Až v dospělosti se dozvěděl, že dopisy, které otci psal, končily ve vězení, kde si otec odpykával trest za podvody a zpronevěru. Derek se od patnácti protloukal jako poslíček a později novinář. Oženil se s Jean Craneovou a měl s ní dvě děti. Jako čtyřicátnice onemocněla Jean rakovinou prsu. Ve své knize se Humphry chlubí, jak své ženě pomohl: sehnal jedovatá léčiva a ženě je podal. Za hodinu po požití směsi byla mrtvá. Kdyby nebyla, měl připravené dva polštáře, kterými by ji byl uskrtil.

Druhá Humphryho žena Ann, s níž emigroval do USA a založil *Hemlock Society*, rovněž onemocněla rakovinou prsu a spáchala sebevraždu. V dopise na rozloučenou vinil manžela z nezájmu, absence lásky k vážně nemocné manželce a ze sobectví. Humphry pomohl ze světa i oběma rodičům své ženy.

Několik set převážně starších, ale nikoli terminálně nemocných lidí prokazatelně spáchalo sebevraždu pod přímým vlivem knihy *Final Exit*. Jistý kanadský lékař označil tuto knihu za „katalyzátor sebevražď“. Celou Ameriku šokovala v roce 1991 sebevražda devětatdvacetiletého muže s touto knihou v ruce.

„Poslední občanská svoboda“

Hemlock Society se sloučila s dalšími organizacemi prosazujícími právo na asistovanou sebevraždu a dnes vystupuje též pod názvem *Compassion and Choice (Soucit a volba)*. Dnes má podle vlastních údajů téměř 60 tisíc platících členů. Pravidelně zveřejňuje letální dávky léků a usiluje zejména o legislativní úpravu eutanazie, kterou Humpry považuje za „poslední občanskou svobodu“. Pokud bychom přijali tuto myšlenku, nezbylo by než souhlasit s tím, že eutanazie je nejen dobrem osobním, ale i společenským. Lékařská věda by potom měla povinnost takovou smrt zajistit.

Derek Humphry je autorem výroku „Snažíme se zvrátit dva tisíce let křesťanství“. Eutanazie v Evropě je na vzestupu. V Nizozemsku je asistované zabíjení

nejméně od roku 1985 tolerováno soudy. Od roku 2002 je eutanazie výslovně povolena zákonem jak v Nizozemsku, tak v Belgii. Ve většině zemí západní Evropy lze očekávat dominový efekt těchto kroků.

Jsou-li lidské bytosti prohlášeny za neužitečné, stává se společnost nelidskou.**Na nakloněné rovině**

Je-li smrt dobrem, je dobrem pro všechny – nejen pro terminálně nemocné. Společnost, která tento přístup přijme, se jako celek ocitá na nakloněné rovině. Jsou-li lidské bytosti prohlášeny za neužitečné, stává se společnost nelidskou. Péče o staré a nemocné je nákladná, dává ale mnoha lidem, často s nižší kvalifika-

ci, zaměstnání. Jediná injekce nepřipraví pouze někoho o život, ale mnoho dalších o práci a obživu, celou společnost o jistoty i morálku. Připustíme-li vraždění bytí i terminálně nemocných, znemožníme postupné zlepšování péče o ně, vývoj nových léků proti bolesti i rozvinutí celé škály oborů paliativní péče. Kultura života je kulturou péče o ty, kteří to potřebují, kulturou služby, jež pramení z lásky. Péče o nemocné jim přináší naději a opravdovou útěchu, potvrzuje jejich důstojnost i to, že nejsou na obtíž.

Josef Mudra

(mezititulky redakce)

Seriál vzniká podle knihy

Donald De Marco – Benjamin Wiker:

The Architects of the Culture of Death.

Ignatius Press, San Francisco 2004,

ISBN 1-58617-016-3, 410 stran.

MAMINEK, TATÍNKA, GENDEROVÁ LOGIKA

Kdy už bude konečně doemancipováno?

Totalitární pojetí rovnosti na sebe bere různé podoby. Jednou z nich je i feminismus. Emancipaci žen hodlá prosadit také zaváděním genderově korektních novotvarů.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nás na začátku roku obšťastnilo příručkou „Kultura genderově vyváženého vyjadřování“.

Žil jsem v představě, že eskapády Michaela Kocába ve Strakově akademii může těžko něco překonat. Ale tým náměstkyně Kláry Laurenčíkové, jenž sestavil pamflet pojednávající o genderově korektním jazyce, přebil i jeho příručku proti homofobii. Neměl bych to MŠMT příliš za zlé, je to už dvacet let, co bylo členským státům Evropskou komisí doporučeno, aby směrnici pro tvorbu lingvistických kotrmelců vytvořily a uvedly do praxe. Skoro by se chtělo říci, že jsme pozadu. Škoda jen, že musíme „Západ – náš vzor“ (s ním kamkoliv, a hlavně „na věčné časy“) poslušně kopírovat zcela ve všem.

Politická teorie zná koncept *reference country*. Lze poměrně přesně změřit,

za jak dlouho bude v naší zemi přijat zákon dříve schválený v jiném státě stejného civilizačního okruhu. Když byla v Holandsku zřízena instituce registrovaného partnerství, dalo se s mírnou odchylkou spočítat, kdy k tomu dojde i u nás. Stejně jako legalizace lehkých drog. A nyní prosazování genderově korektní mluvy. Takže až v Holandsku uzákoní povinný odstřel postproduktivních důchodců, budeme vědět, do jakého termínu si sbalit kufry a přesunout se někam dál...

Genderového šílenství jsme se nicméně konečně dočkali. Zvláštní je, že kromě hrstky ženštin v kalhotách a sestřihem na ježka nikdo nejásá. Ostatně, někomu to může být ukradené, za co se od nás vybrané peníze vyhazují. Když tu máme tu ekonomickou krizi, když silničáři nemají na posypovou sůl, když Rath nemá na proplácení zdravotnických poplatků, když Bém nemá na Opencard a olym-

piádu, aspoň máme na MŠMT třicetiletou náměstkyni, která si se svým *profiteamem* hraje na Jungmanny a Dobrovské a s tužkou v puse, či prstem na klávesnici, vymýšlí newspeakové novotvary, nad nimiž se Skácel, Reynek či Seifert v hrobě přehazují.

Ale opět, mějme pochopení, když nám stoupá ta nezaměstnanost, kdo by si své práce nevážil a nesnažil se vzbudit dojem úderného pracovníka? Státní správa sic je známa jako prima schovávačka, kde se i za pikolou může stát a výpověď nikdy nikoho nenajde, ale trocha aktivity nikdy nezaškodí. Pro povýšení je možná přeci jenom zapotřebí více než být dobrou drbnou u kávy. A když nám za to ještě pár hyperaktivních feministek zatleská, proč něco inovativního nevyplodit?

Ostatně, takový genderový slovník může být znamenitá věc. Představme si tu hrůzu, kdybychom nevěděli, jestli

v kokpitu našeho letadla sedí pilot, či pilotka! Děsivá představa. Raději si to přečíst na letence, abychom se rozhodli, zdali nastoupíme. Nebo kdybychom v ordinaci nevěděli, zdali před námi stojí chirurg, nebo chirurgka. Musíme si to předem exaktně přečíst na dveřích, abychom se rozhodli, zdali se necháme vyšetřit. Možná by ale stačilo, kdybychom na sobě nosili nějakou pohlavní rozpoznávací značku. Židé také nosili žluté hvězdy, aby si je rasoví čističi mohli lépe vyhmátnout. Však ono je už dnes to vizuální rozlišení leckdy složitější. Byli jste v poslední době nakupovat? To aby se muž opakovaně ujišťoval, že je skutečně v pánském oddělení. Nejenže je problematické rozeznat, jaký oděv je dámský a jaký pánský, ale v obou odděleních se promenádují, a pro sebe vybírají, obě pohlaví. Tolik má nedávná a poněkud traumatizující zkušenost...

Ženská emancipace se poněkud vymkla z rukou. Takhle to John Stuart Mill bezpochyby nemyslel, když horoval za volební právo pro něžné pohlaví. Ženy již mohou bez problémů pracovat, volit a být voleny, učit se a vyučovat, vstupovat kam chtějí, nechodit kam nechťejí... S radostí bych se hned poklonil té, která by konečně svésila prapor a vyhlásila, že je doemancipováno. Protože čeho jsme svědky, už jde nad rámec normálnosti a blíží se hranici šílenosti. Pokud už ji ne-

Je doemancipováno! Koláž: mimi

pokořilo. Když Fukuyama vyhlásil konec idejí, těžko mohl tušit, že totalitární pojetí rovnosti, pohrobek socialismu přežívající ve formě zombie, na sebe vezme podobu tak děsivé formy, jako je feminismus.

Nový jazyk se ovšem učit nehodlám. Nebudu sledovat Superwomanku, jíst nůžkou, vítat hostky ani psát perkou. Křesťané nezačnou věřit v Bohyni ani Ježíšku Kristku. Muslimové nezačnou věřit v Allážku a vzývat Mohammedku. A já nebudu rezignovat na rody. Odmítám titulovat babičku a dědu „můj drahý prarodiči“. Ať mě za to klidně zavřou.

Mimochodem, můj Word mi superwomanku, hostku i nůžku podtrhává červenou vlnkou. A dokonce i termín gender je pro něj neznámý. Asi je načase jej zažalovat. Nebo ji?

Tomáš Váňa

Převzato z <http://www.tomasvana.cz>
se souhlasem autora.

Bc. Tomáš Váňa,
student politologie
a mediálních studií

PROČ VŠICHNI NADÁVAJÍ KŘESŤANŮM?

Lepší kritika, než nezám

Velmi často si spolu s mnoha jinými lidmi kladu otázku, proč je naše západní společnost tak hyperkritická vůči všemu křesťanskému. Nejenže vidí každou reálnou chybičku, ale dokonce vymýšlí spousty absurdních obvinění, které reálný základ nemají. Člověk by měl za chvíli pocít, že křesťané se mají stydět nejen za inkvizici nebo křížové výpravy, ale i za ekologické problémy třetího světa, výbuch islandské sopky a zvýšení slunečních erupcí.

Proč lidé s takovou intenzitou nehledají chyby třeba u buddhistů nebo dej-

me tomu Papuánců? Na jednu stranu je to frustrující, na stranu druhou uklidňující. Proč? Protože nadáváme obvykle na to, co pokládáme v jistém smyslu za významné nebo určující. Puberták nadává na rodiče, zaměstnanec na šéfa, občané na politiky atd. Na toho, kdo je nám úplně ukradený nebo kdo pro nás nic neznamená, prostě neplýtváme časem a silami. Když přijde domů opilý souseď a prozpěvuje, možná se tomu tiše smějeme, možná jen zavřeme okno. Když ale přijde domů opilý manžel nebo otec, jsme zdrceni, stydíme

se a velmi pravděpodobně následuje druhý den „tichá domácnost“. Je to obecná lidská tendence – doma se chovat méně svázaně, kritičtěji a spontánněji než vůči cizím lidem. Přesněji řečeno, do značné míry to souvisí s naší kulturou, která je přes všechnu sekularizaci ve svých základech dosti křesťanská. Nikdo není tolik vyzýván ke zpytování svědomí a k pokání jako židé a křesťané. Přestože starozákonní proroci občas „zandávali“ na okolní národy a jejich praxi, hlavní tíže kritiky byla vždy směřována do nitra Izraele.

A křesťané jsou dědicové tohoto postojem, hledají trám ve svém oku dříve, než se dívají do očí druhých. Děláme to konečně i my sami vůči sobě – vzpomeňme na řadu „omluv Církve“ z úst Jana Pavla II., které nebyly jen ustupováním nepřátelskému tlaku světa, ale výrazem hlubokého vědomí vlastní křehkosti. Sekularizace společnosti možná způsobila zmatek v mnoha myslích a stala se zdrojem celé řady dezinterpretací a předsudků, ale důraz na tvrdou sebekritiku zůstal.

Nechci teď samozřejmě nadšeně vítat kýbly špíny, které se na křesťany vy-

lévají z různých stran. Chci jen poukázat na to, že se podle mého soudu jedná o sice pokřivený a zmatený, ale přece jen výraz zájmu a nelhostejnosti sekularizované společnosti vůči svým kořenům. Víme, že Bůh dokáže využít všechno zlé k dobrému. A v podobném úsilí pomáhá i nám. Naším úkolem je tedy využít tento potenciál k dobrému. Rodič, který se od hyperkritického pubertáka jen distancuje a označuje ho za nepřítele, mu příliš nepomůže. A my zde nejsme kvůli obraně vlastní důstojnosti, ale proto, abychom hlásali evangelium svým bližním,

kteří se třeba vůči Církvi chovají jako pubertáci. Buďme rádi. Znamená to, že pociťují úzkou vazbu ke svým křesťanským kořenům. Dnes tyto kořeny možná nenávidí a bouří se proti nim. Ale co bude zítřka, záleží i na nás.

Tomáš Machula

Tomáš Machula, filozof,
děkan Teologické
fakulty JU v Českých
Budějovicích, člen
Laických sdružení
sv. Dominika

JÁ NE! (TŘI POZNÁMKY)

Český překlad vzpomínek německého publicisty Joachima Festa (1926–2006) s názvem *Já ne!* vydalo nakladatelství Práh v roce 2009 a český čtenář tak má další příležitost ujasnit si, nejen co se stalo s německým národem v třicátých letech minulého století, ale i obecněji, jak se může a jak se má svobodný jedinec stavět k nejrůznějším ideologiím, především pak, co mu může být oporou. Vzpomínky bolestného zrání autora v době nacismu popisují období, zhruba řečeno a s pochopitelnými přesahy, od nástupu autora do školy na začátku let třicátých po návrat autora z války o půl druhého desetiletí později. Protože kniha rozhodně stojí za přečtení, omezím se na tři poznámky.

Za prvé, z knihy dýchá obrovská síla rodiny, která, v Německu tehdy ale jako jedna z mála, zachovala vůči Hitlerově nacionálněsocialistickému režimu čestný a statečný postoj. Křesťanské prostředí a obdivuhodná síla otce zde implikují rovná a sebevědomá názorová zaměření mladého Joachima i jeho sourozenců. Nelze si nepovšimnout, jak se v rodině vše řeší společně, jak se rodina denně večer schází (dokonce dvakrát, přičemž druhé setkání je jen pro rodiče a starší děti a nezakryté se tam hovoří i o nebezpečných otázkách), aby probírala společenská, kulturní, ale hlavně politická témata. To je bezpochyby inspirativní,

obávám se ale, že jen v málokterých rodinách to dnes probíhá: hovoříme pravdělně, i s dětmi, o vývoji naší společnosti, o situaci v našem státě, v našem městě, obci, o politických stranách, o hodno-

tách, které zastávají a které by měli zastávat naši volení představitelé? Rodina Festových udržovala přátelské vztahy i s rodinami židovskými, s těmi, kteří měli s tehdejšími režimem osudové problémy, a podporovala je.

Moji druhou poznámkou si dovoluji odkázat na potřebný důraz na kulturní vzdělání. Povšimněme si, kolik prosto-

ru a času věnuje dospívající mladý muž literatuře a hudbě. Goethe, Schiller, Mozart – to je jeho myšlenkový svět. Pěstování smyslu pro krásno je dnes fatálně zanedbáno, přesněji, pokřiveno. Že jde o hodnotu důležitou, je nepochybné, může nás v tom ujistit i Svatý otec Benedikt XVI., který na počátku září v Castel Gandolfo promluvil o svém oblíbeném Mozartovi slovy nepřilíh vzdálenými úvahám Joachima Festa. Cituji: *Je to dar Boží milosti, ale také plod Mozartovy živé víry, která – zejména v jeho sakrální hudbě – dovede dávat zářivou odpověď božské Lásce, která dává naději, i když je lidský život drásán utrpením a smrtí.* Avšak realita dneška? Doplňím aktuální slova světově proslulého klavíristy Ivana Moravce (Čtvrtletník Klubu Vltava 3/10): *Úpadek je bohužel značný. Vкус lidí upadá. Ale ve světě pořád najdete takové, i když třeba v menšině, kteří tu korouhev kultury a krásy pořád drží.*

Na závěr, za třetí, jsem si ponechal z knížky to, na co je opravdu zcela nevyhnutelné upozornit. A to je rodinné heslo Festových: evangelijní *Etiam si omnes, ego non (I kdyby všichni, já ne)*. Bude skvělé, když se toto heslo stane co nejvíce lidem, co nejvíce rodinám, motivující pobídkou i v současné, snadno manipulovatelné společnosti. I kdyby všichni, já ne. Přečtete-li si vzpomínky *Já ne!*, povzbudí vás.

Doc. RNDr. Miroslav Kureš, Ph.D.

Jak to vidí Lubomír Štula

Veni, vidi, vici

Svatý otec si získal respekt svým neohroženým hlásáním pravdy. Pravdy Toho, který ho poslal do celého světa učit všechny národy. Je to pro nás velké povzbuzení: Máme velkého papeže a Pán je s ním.

Britští pořadatelé papežské návštěvy přišli s velmi dobrým nápadem. Otevřeli zvláštní internetovou stránku <http://www.thepapalvisit.org.uk> a na ní živě přenášeli bez přerušení a bez jakéhokoliv komentáře takřka každý krok Benedikta XVI. od chvíle, kdy vstoupil na britskou půdu až do chvíle, kdy se jeho letadlo v Birminghamu vzneslo k návratu do Věčného města. Tento počin byl snad tou nejlepší odpovědí na všechny pokusy znevážit osobnost, která nesporně platí za nejvyšší morální autoritu současného světa.

Kdo toto permanentní vysílání sledoval, musel žasnout už nad tím, s jakou

vytrvalostí a trpělivostí absolvoval čtyřiaosmdesátiletý stařec čtyřikrát patnáctihodinový maraton nepřetržitého programu, ve kterém takřka nebylo čas na oddech a odpočinek. Ale tím nejpodstatnějším na těchto non stop reportážích byla skutečnost, že všichni zájemci mohli docela zblízka vidět a slyšet tohoto „Božího psa“ a přesvědčit se na vlastní oči, kolik je pravdy na všech těch nelichotivých titulech, které ho v nejrůznějších médiích předcházely.

Dojem, který náš Svátý otec ve Spojeném království zanechal, předčil natolik všechna očekávání, že sami jeho od-

půrci nemohli nepřiznat, že se cítí zahánbeni. Respekt, jaký si svým vystupováním získal, se netýká jen jeho osoby, ale týká se také pravdy, kterou dokáže neohroženě hlásat způsobem, jenž probouzí úctu i tam, kde se dalo očekávat, že zazní nevhod. Ta pravda totiž není jeho, je to pravda Toho, který ho poslal, aby s ní šel do celého světa a učil všechny národy.

Je to i pro nás velké povzbuzení: Máme velkého papeže a Pán je s ním.

*Lubomír Štula,
redaktor týdeníku Světlo*

K dopisu Dr. Kubelky v RCM 28/2010

S názory v dopise vyslovenými souhlasím. V jedné věci bych si dovilil oponovat. Dr. Kubelka soudí, že Habsburkové ke vzniku a trvání Českého království nikdy ničím dobrým nepřispěli. Ke vzniku království přispět nemohli, protože se krátkodobě objevují jako panovníci teprve v letech 1306–1310 (Rudolf Habsburský a Jindřich Korutanský) a v letech 1437–1457 (Albrecht a Ladislav Pohrobek). Dlouhodobě vstupují na českou politickou scénu teprve v roce 1526 Ferdinandem I. Právní historik Kapras jim vytýká 1) centralizační snahu dynastie, 2) germanizaci, 3) rekatolizaci. Centralizační snahy vyvíjela už Franská říše ve středověku, nyní tyto snahy vyvíjí Evropská unie. Je to přirozená snaha každé moci o rozšíření. Rekatolizaci nemohu jako katolík pokládat za snahu nesprávnou. Germanizace nezabránila všestrannému rozvoji české kultury a národnímu uvědomění v druhé polovině 19. století. Nacionalismus jako politická síla vzniká teprve v roce 1848. Jeho projektem je

frankfurtský sněm a jeho protiváha slovanský sjezd v Praze. Jak se k těmto projektům nacionalismu postavil habsburský panovník? Denis charakterizuje Františka Josefa jako „...muže spravedlivého ducha, který by si nepřál nic lepšího než uspokojit své národy, avšak nenalézal prostředku usmířit jejich požadavky navzájem si odporující“. Opakované pokusy o česko-německé vyrovnání, podniknuté za jeho vlády, byly pro odpor jedné nebo druhé strany neúspěšné. Návrh jeho nástupce Karla na přeměnu monarchie habsburské na federaci, jejímž členem by byl český stát, návrh podporovaný v Národním výboru českými aktivisty, byl českými radikály odmítnut. Současné došlo u českých radikálů k nárůstu ambic, které přesahovaly sílu a schopnosti českého národa. Habsburkové nevyřešili základní otázku česko-německého vztahu. Nevyřešila ji uspokojujivě ani první Československá republika. Jsem pamětníkem toho, jak v roce 1938, po oddělení Sudet, český tisk komentoval člán-

ky otištěné v britském tisku. Podle Britů Němci v Sudetech brzy poznají, že vyměnili špatné pány za horší. Mise Lorda Runcimana, která v roce 1938 zkoumala poměry v území osídleném českými Němci, dospěla k závěrům, které pro nás nebyly lichotivé. Třetí republika vyřešila česko-německý problém podle stalinského receptu, podle nějž vysídlení nebo vyhnání obyvatelstva z jeho po staletí obývaných sídlišť je pouhý problém kapacity železniční dopravy. Ryze technický problém. Humanitní aspekty jsou zanedbatelnou floskulí. Poslední Habsburk Karel byl prohlášen za blahoslaveného pro zásluhy o smíření a porozumění mezi národy. Jeho osobním heslem bylo: „Mým veškerým úsilím je vždy ve všech věcech poznat co možno nejzřetelněji Boží vůli a plnit ji, a sice zcela.“ Ve všeobecné tradici svého rodu sloužit víře viděl alternativu nacionalismu a jiných fatálních hnutí nastávajícího století, na jehož počátku se měla jeho říše zhroutit.

JUDr. Karel Bobek

Letem světem

Předpovídané fiasko návštěvy Svatého otce ve Velké Británii se nekonalo. Mírný a empatický Benedikt XVI. si získal sympatie obyvatel britského království. Přitom se nevyhýbal choulostivým tématům – vystoupil proti agresivnímu sekularismu, který zachvacuje veřejný i politický život na ostrovech. Ve Westminster Hall muselo každému být jasné, na co papež naráží – zavírání katolických adopčních agentur, které odmítají osvojení dětí homosexuálními páry a propouštění katolíků, kteří neskrývají svoji víru, ze zaměstnání. Benedikt XVI. na této ostře sledované cestě také jasně vyjádřil své zklamání a rázné odmítavý postoj k sexuální deliktům kněží.

Francouzský parlament si z papežových apelů o svobodě náboženství nic nedělá: schválil zákaz zahalování tváří na veřejnosti muslimskými burkami. Ač to lze s ohledem na nebezpečí terorismu pochopit, jeden se neubrání obavám, že rozšiřování zákazu šátků muslimek na školách se nemusí zastavit před hábity katolických řádů a kongregací. Inu, revolucionářství, chronická „francouzská nemoc“, se stále šíří a končívá bláznovstvím.

Čeští muslimové jsou zděšeni Klauzovým výrokem, že „není přívržencem

budování muslimských chrámů v Česku“. Jako „občané věrní ústavě České republiky“ mají obavu z pozdější diskriminace. Táž „věrnost“ jim však nebrání, aby

Koláž: mimi

ve stávajících mešitách pořádali přednášky islamistických radikálů, jak to dokazuje třeba dokument ČT *Já, muslim*. Místopředsedkyně ODS – jako by pochopi-

la papežovy projevy – řekla: „Tolerance musí existovat z obou stran. Nevím o tom, že by bylo možné stavět katolické kostely v muslimských zemích.“

Ženy od plotny do výroby – tak lze shrnout návrh pětiletky na „podporu genderové rovnosti“, kterou představila Evropská komise. Lobbistické organizace zaměřené na rovnostářství však dokument označily za málo zavazující. Spustily rotyku, protože strategie není zákon, a její plnění tak EU nemůže vymáhat pod hrozbou sankcí. Jak nevzpomenout na varování premiérova poradce. Návrh obsahuje i požadavek, aby nejméně 90 % dětí povinně chodilo do školky a třetina mladších do jeslí na celý pracovní den. „Odkud se ve vymírající Evropě bere taková posedlost trhat matky od dětí?“ ptá se na svém blogu Alexandr Tomský.

V Asii řeší principiálně stejně totalitně založené potíže: 25. září uběhlo třicet let, kdy byla oficiálně nařízena tzv. politika jednoho dítěte. Jedním z autorů experimentu byl i kybernetik Song Jian. Čína stojí před listopadovým sčítáním lidu a už ví, že situaci musí změnit. S EU je tu jedno společné: kdo je nepřítel? Dítě.

Ondřej Vaněček

3. 10. Ne	27. neděle v mezidobí Hab 1,2–3; 2,2–4, Žl 95, 2 Tim 1,6–8.13–14, Lk 17,5–10
4. 10. Po	Památka sv. Františka z Assisi Gal 1,6–12, Žl 111, Lk 10,25–37
5. 10. Út	sv. Palmác Gal 1,13–24, Žl 139, Lk 10,38–42
6. 10. St	sv. Bruno Gal 2,1–2.7–14, Žl 117, Lk 11,1–4
7. 10. Čt	Památka Panny Marie Růžencové Gal 3,1–5, Lk 1,69–75, Lk 11,5–13
8. 10. Pá	sv. Simeon Gal 3,7–14, Žl 111, Lk 11,15–26
9. 10. So	sv. Dionýsius a druhové, sv. Jan Leonard Gal 3,22–29, Žl 105, Lk 11,27–28

10. 10. Ne	28. neděle v mezidobí 2 Král 5,14–17, Žl 98, 2 Tim 2,8–13, Lk 17,11–19
11. 10. Po	sv. German Gal 4,22–24.26–27.31 – 5,1, Žl 113, Lk 11,29–32
12. 10. Út	sv. Radim Gal 5,1–6, Žl 119, Lk 11,37–41
13. 10. St	sv. Eduard Gal 5,18–25, Žl 1, Lk 11,42–46
14. 10. Čt	sv. Kalist I. Ef 1,1–10, Žl 98, Lk 11,47–54
15. 10. Pá	Památka sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky Církve Ef 1,11–14, Žl 33, Lk 12,1–7
16. 10. So	sv. Hedvika, sv. Markéta Maria Alacoque Ef 1,15–23, Žl 8, Lk 12,8–12

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

